

Kmečka trgovina

Gibanje cen na mednarodnem trgu

(Po poročilu Narodne banke kr. Jugoslavije)

Cene na veliko kažejo za prvih deset mesecev letošnjega leta stalnost, dasi so se v razmerju z lanskim letom znižale za 2,2%. Najbolj so se znižale cene rastlinskih proizvodov, in to v devetih mesecih letošnjega leta za 15,4%. Cena pšenice je n. pr. padla od 158,50 na 150 din, oves od 166 na 139 din, ječmen od 154 na 141 din, rž od 144 na 128 din, suhe slive od 490 na 270 din stot. Zanimivo je, da je cena žitom od leta 1935 do 1938 stalno rasla (za 25,8%), dočim v letu 1939 že popušta. Prav tako je cena živalskim proizvodom v zadnjih letih stalno naraščala (za 16,3%) in tudi v letu 1939 ni padla, ampak obdržala stalnost. Cene živalskim proizvodom so se od februarja letošnjega leta celo dvignile za 9,8%.

Najbolj so se dvigale cene v letu 1939 mineralnim proizvodom, in med temi predvsem premogu in oglju (za okrog 10%). Porast cen je zelo viđen tudi pri industrijskih proizvodih.

Cene v našem so se v prvih devetih mesecih letošnjega leta dvignile za približno 2,6%. Velika je bila razlika med cenami v septembru in oktobru, kajti v oktobru so bile cene kar za 4,6% višje od onih v septembru. Promet z rastlinskimi proizvodi se je od septembra do oktobra povečal za 4,5%, z živalskimi proizvodi za 4,9%, z mineralnimi proizvodi za 5,3%, z industrijskimi proizvodi pa za 4,3%. V zadnjih dveh mesecih leta 1939 so cene na splošno poskočile za približno 4,3%.

Na denarnem trgu je naš dinar kljub sedanjemu stanju v vseh evropskih mestih ohranil svojo stalnost, to je svojo vrednost. Znak za to je, da je Narodna banka od avgusta do septembra povečala svoje (žiro) račune od 605 milijonov na 880 milijonov. Povečanje prometa z denarjem znaša samo od junija do septembra 31,4%.

Iz vsega tega vidimo, da vojna še ni vzmela našega gospodarstva, ki gre svojo pot naprej. Edino v prometu dobrin je nekaj motenj, ki so pa deloma že odstranjene.

Valilna jajca štajerske kokoši

Kakor že par let, bo tudi letos kr. banaka uprava oddajala valilna jajca štajerske kokoši po znižani ceni. Valilna jajca bodo nabavljena v rejskih središčih za štajersko kokoš, in sicer od kokoši, ki tehtajo najmanj 2 kg ter znesejo letno najmanj 130 jajc. Tako bo vsak naročnik valilnih jajc lahko varen, da bo dobil dobre plemenske kokoši. Namen te akcije je, da si nabavijo štajersko kokoš vsi oni kmetje, ki še ne gojijo te kokoši. Ne samo, da je štajerska kokoš edina najboljša kokoš za naše kmečke razmere, marveč je za vse naše narodno gospodarstvo zelo važno, da gojimo enotno pasmo kokoši, katera ima prednost tudi na zunanem trgu. Z naročilom valilnih jajc štajerske kokoši si lahko vsak kmetovalec prav poceni nabavi pravo gospodarsko kokoš.

Naročila za valilna jajca zbirajo občine, ljudske šole, kmetijske organizacije in selekcijska društva. Naročnik plača za valilna jajca 1 din takoj pri naročilu. Naročila se zbirajo najkasneje do 25. januarja 1940. Natančnejša navodila in pojasnila dajejo okrajna načelstva in ustanove, ki zbirajo naročila.

Petrolej se bo prodajal po enotni ceni

Zaradi težav pri uvozu goriv v državo, so prodajalci petroleja povišali cene. V zadnjem času se je petrolej po nekaterih krajih na jugu — pa tudi pri nas — prodajal po 20 din liter in še višje. S tem so bili najbolj prizadeti siromašni kmetovalci, ki so prisiljeni svetiti si s petrolejem. Sedaj je vlada naložila upravi državnih monopolov, da organizira prodajo petroleja, njegovo ceno pa zniža na enotno ceno za vso državo. Od 22. decembra 1939 ne smejo prodajalci na drobno petroleja v nobenem primeru prodajati dražje kot po 7 din liter. Zashček trgovca je predviden na 85 par pri 1 kg petroleja. Finančnim oblastem in oblastem splošne uprave je strogo naročeno, da se brigajo in skrbijo za prodajo petroleja ter gledajo na ceno, po kateri se prodaja. Vsaka zloraba v tem pogledu, zlasti pa vsaka višja cena petroleja bo najstrožje kaznovana po § 102 zakona o državnih monopolih. Gornji prepotrebni ukrep vlade bo onemogočil nepravilno poviševanje cen petroleja. Tako bodo naši kmetovalci dobili po zmerni ceni potrebno količino petroleja za razsvetljavo.

Drobne gospodarske vesti

Cene vinu v Dalmaciji. Iz šibenika se je v novembru izvozilo 3300 hl vina. Cene šibenikemu vinu se sučejo za črna vina 310—330 din, a za sorto »opolo« in za belo vino 400—420 din hektoliter. V okolišju šibenika je vino za 20 din pri hektolitr cenejše ko v šibeniku samem. Boljša kaštelanska vina se prodajajo po 325—350 din hl. Na otoku Visu se plačujejo boljše vina 425 do 450 din hl, navadna vina pa po 350 din hl. Na otoku Korčuli so prodali že nad polovico letošnjega pridelka. Na Pelješcu plačujejo sorto »din-gač« okrog 475 din hl.

Francosi kupujejo konje za svojo armado pri nas. Po Medmuru, Prekmurju in Hrvaškem Zagorju kupujejo beograjski trgovci konje za francosko armado. Pokupili so že več sto konj, katere so odposlali na Francosko. Konji se plačujejo zelo dobro, to je okrog 6000 din za glavo.

Boj za naš baker. Nemčija zahteva naš baker za orožje, ki nam ga je dala. Sedaj so pa prišli v Beograd Francosi in pokupili baker za potrebe Anglije ter Francije.

Italijani izdelujejo 42 novih ladij za svoje trgovsko brodovje, kateremu se v sedanjih razmerah nudi zelo lep zaslužek.

Cene živine po sejnih

Vol. Ptuj 4,25 din, Celje 5—6 din, Litija 5,50 do 6 din, Kranj 5,50—6 din, Kočevje prvovrstni 3—6,50 din, ostali 5—6 din, Metlika 5,25 din kg žive teže.

Krave. Ptuj 3,50—4 din, Ljutomer 3—3,50 din, Celje 4,50—5 din, Litija 3,50—4 din, Kranj 5 do 5,50 din, Kočevje 4—5 din, Metlika 3 din kg žive teže.

Telce. Ptuj 3,50—4 din, Ljutomer 4—4,75 din, Celje 5—6 din, Litija 4,50—5 din, Kranj 5,50 do 6 din, Kočevje prvovrstne 6—6,50 din, ostale 5 do 6 din, Metlika 4—4,50 din kg žive teže.

Teleta. Ljutomer 4,50—5,50 din, Celje 5—6 din, Litija 5—6 din, Kranj 7—8 din, Kočevje 6—7, Metlika 5,50—6 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Ptuj 6—12 tednov stari prasci 60 do 120 din komad, kg žive teže pa 6—6,50 din, v Kranju 7—8 tednov stari pujski 130—200 din komad, v Metliki tri mesece stare 150—200 din komad.

Pršutari (proleki). Ptuj 7—7,75 din, Ljutomer 6—7,50 din, Celje 8 din, Litija 8 din, Kranj 10—11 din, Kočevje 8—8,50 din, Metlika 6—7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 8—9 din, Celje 11 din, Litija 10—11 din, Kranj 11,75 din, Kočevje 9 din, Metlika 9 din kg žive teže.

Tržne cene

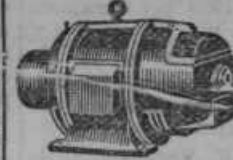
Krma. Seno: Maribor 85—100 din, Ptuj 125, Ljutomer 60 din, Celje 70—80 din, Kranj 125 din, Kočevje 70 din stot. — Lucerna: Ljutomer 70, Celje 70 din, Kočevje 100 din stot. — Slama: Maribor 50—55 din, Ptuj 35 din, Ljutomer 30, Celje 40 din, Kranj 75 din, Kočevje 40 din stot.

Kože. Svinjske: Maribor 9 din, Ptuj 10 din, Ljutomer 8 din, Litija 9 din, Kranj 9 din, Kočevje 8 din kg. — Goveje: Maribor 11,25 din, Ptuj 12 din, Kranj 13—15 din kg. — Telečje: Maribor 16,55 din, Ptuj 16 din, Celje 14 din, Kranj 16 din kg.

Krompir. Maribor 150—200 din, Ptuj 125 din, Ljutomer 130 din, Celje 150—165 din, Kranj 150 din stot.

Fizol. Maribor 5—6 din, Ptuj 5 din, Ljutomer

DOBAVLJA-POPRAVLJA

molore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Notarska 69

4 din, Celje 6—7 din, Litija 5—5,50 din, Kranj 5—6 din, Kočevje 5 din, Bled 6—7 din kg.

Jajca. Maribor 1,25—1,75 din, Ptuj 1,25 din, Ljutomer 1,05 din, Celje 1,25—1,50 din, Kranj 1,50 din, Kočevje 1,25—1,75 din, Bled 1,75 din komad.

Mlečni izdelki. Mleko: Maribor 2,50 din, Ptuj 2 din, Ljutomer 2 din, Celje 2,50 din, Kranj 2,25, Bled 2,25 din liter. — Surovo maslo: Maribor 32 din, Ptuj 28 din, Ljutomer 26 din, Celje 28 din, Kranj 36 din kg.

Drva. Maribor 112 din, Ptuj 90 din, Ljutomer 92 din, Celje 80 din, Litija 75 din, Kranj 110 din, Kranjska gora 90 din kubični meter.

Cene na mariborskem trgu in v mariborskih trgovinah

Meso. Govedina 8—12 din, svinjsko 12—14 din, domača svinjska mast 20 din, slanina 19—22 din, suha gnjat 19 din, šunka v narezku 40 din, poljska salama 20 din, ogrska salama 55 din, salama šunkarica 25 din kg; kranjska klobasa 4 din, hrenovka 1,75 din komad.

Zelenjava. Čebula 3 din, česen 8—10 din, hren 8—9 din, kislo zelje 4 din, kista repa 2 din kg; zelje in ohrovt 3 din, endivija 2 din komad; zelenjad v kupčkih 1 din.

Sadje. Jabolka 3—6 din, hruške 4—6 din, suhe slive 8—10 din, celi orehi 8 din, luščeni 26 din, inozemski kostanj 10 din kg.

Zito. Pšenica 2 din, rž 1,75 din, ječmen 1,75, koruza 1,50—2 din, oves 1 din, proso 2 din, ajda 1,25 din, proseno pšeno 4 din, ajdovo pšeno 4,50 din liter.

Perutnina. Kokoš 20—32 din, piščanec 11—32, gos 40—50 din, puran 45—80 din, raca 20—28 din komad.

Specerija. Moka: pšenična banatska moka 3,20 do 3,30 din, pšenična krušna 2,30—3 din, ajdova fina 4,50 din, ržena 2,75 din, koruzna mehka 2,25 din kg. — Zdrob: pšenični 4,25 din, koruzni 2,75 din, zdrob za otroke 4,75 din kg. — Sladkor: kristal 13,50 din, v kockah 15,50 din, kandis 22,50 din kg. — Pražena kava 74—80 din, Franci 18 din, Kneip 13 din, ržena kava žlika 13 din, praženi ječmen Jarc 5,50 din kg. — Makaroni 7—12 din, špageti 7—12 din, riž 10—14 din, ječmenova kaša 4—5,50 din, ječmenček 7—10 din, fižol cipro in beli 7 din, beli droben 6 din kg. — Bučno olje 16 din, vinski kis 3,50 din, stara sli-vovka 20 din, rum 36 din, malinovca 23 din liter. — Pšenični otrobi 1,75 din, koruzni otrobi 1,50, grenka (Glauberjeva) sol 3 din kg. — Narezani podplati 64 din kg. — Vrv za perilo 30 din kg.

Sejmi

Živinskih in svinjskih sejmov v Mariboru radi sli-navke in parkijevke še vedno ni, zato manjkajo pri poročilih cene iz Maribora.

7. januarja se vrši sejem namesto ponedeljka v Ormožu, in sicer živinski, ter v Murski Soboti za govedo in konje; tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Ptuj; živinski in kramarski: Sv. Jurij pri Celju — 3. januarja svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 4. januarja tržni dan: Turnišče — 5. januarja živinski: Slovenske Konjice.

Razgovori z našimi naročniki

Vrnitev sezonskih delavcev. K. S. Vprašate, ali odgovarjajo dejstvom govornice, da se vsi sezonski delavci morejo vrniti najkasneje do dne 15. decembra 1939. — Najbrž mislite, da se sezonski delavci morajo vrniti. V primeru, da jim pogodba izteče do 15. decembra in jim država, v kateri delajo, ne bi hotela dovoliti nadaljnega bivanja v dotični državi, se bodo pač morali dotični vrniti, v nasprotnem primeru pa jim to ne bi bilo treba.

Nova uredba o zaščiti kmetov. B. G. in E. B. Žal Vam ne moremo zanesljivo odgovoriti ne kakšna bo vsebina nove uredbe o zaščiti kmetov, ne kdaj bo stopila v veljavo. Vlada ima vsekakor

namen staro uredbo izboljšati. Čim bo nova v ministrskem svetu sprejeta, bomo seve nemudoma objavili njeno bistveno vsebino ter opozorili na nove ugodnosti.

Oddaljenost sadnih dreves od banovinske ceste. J. M. Ne obstoja nikak točen predpis, kako daleč od banovinske ceste se smejo saditi sadna drevesa. Določeno je le, da vejevje ne sme segati v cestni prostor. Ker je razen tega določeno, da ne sme vsaj en meter daleč od cestišča stati nikak plot, tudi debela sadnih dreves ne bi smela stati v tej razdalji. Le glede gozda je točno določeno, da morajo biti debela dreves oddaljena najmanj 4 m od ceste.